Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (třetího rozšířeného senátu)

ze dne 25. května 2016*

„Rozhodčí doložka — Pátý rámcový program pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace (1998–2002) — Smlouva týkající se oblasti, Energie, životní prostředí a udržitelný rozvoj' — Ukončení smlouvy — Vrácení části zálohy — Úroky z prodlení — Řízení bez účasti žalovaného"

Ve věci T-226/14,

Evropská komise, původně zastoupená L. Cappellettim a F. Moro, poté F. Moro, jako zmocněnci, ve spolupráci s R. van der Houtem, advokátem,

žalobkyně,

proti

McCarron Poultry Ltd, se sídlem v Killacorn Emyvale (Irsko),

žalované,

jejímž předmětem je žaloba podaná podle článku 272 SFEU znějící na uložení žalované povinnosti vrátit část zálohy vyplacené Komisí v rámci smlouvy NNE5/1999/20229, spolu s úroky z prodlení,

TRIBUNÁL (třetí rozšířený senát),

ve složení S. Papasavvas, předseda, I. Labucka, C. Wetter, E. Bieliūnas (zpravodaj) a V. Kreuschitz, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: E. Coulon,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

vydává tento

Rozsudek

Skutečnosti předcházející sporu

1 Dne 27. dubna 2001 uzavřelo Evropské společenství, zastoupené Komisí Evropských společenství, se společností S. v postavení koordinátora, jakož i s dodavateli A., E., I. a společností McCarron Poultry Ltd (dále jen „žalovaná") smlouvu NNE5/1999/20229 (dále jen „smlouva") nadepsanou „Činností Společenství v rámci specifického programu pro výzkum a technologický rozvoj (VTR) a demonstrace

* Jednací jazyk: angličtina.

‚Energie, životní prostředí a udržitelný rozvoj' – Část B: ‚Energie' " a spadající do rámce pátého rámcového programu Společenství pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace (1998–2002) za účelem provedení projektu „Optimised Biomass CHP Plant for Monaghan Integrating Condensing Economiser Technology" (Optimalizované kogenerační zařízení využívající biomasu pro Monaghan s úspornou kondenzační technologií).

2 Smlouva, sepsaná v angličtině, se podle svého čl. 5 odst. 1 řídí belgickým právem. Podle čl. 8 odst. 1 smlouvy obsahuje tato smlouva tři přílohy, které tvoří její nedílnou součást. Příloha I se týká popisu práce, která má být provedena, příloha II stanoví všeobecné podmínky, kterými se smlouva řídí, a příloha III uvádí zmocnění.

3 Článek 5 odst. 2 smlouvy obsahuje rozhodčí doložku ve smyslu článku 272 SFEU, která zní takto:

„K rozhodování o všech sporech mezi Společenstvím na jedné straně a smluvními stranami na straně druhé, pokud jde o platnost, použití a výklad této smlouvy, je výhradně příslušný Soud prvního stupně [nyní Tribunál] a v případě kasačního opravného prostředku Soudní dvůr Evropských společenství [nyní Soudní dvůr Evropské unie]."

4 Podle čl. 2 odst. 1 smlouvy měl projekt trvat 58 měsíců od prvního dne měsíce následujícího po dni připojení posledního podpisu smluvních stran. Jednalo se tedy o období od 1. května 2001 (datum zahájení projektu) do 28. února 2006.

5 Co se týče finančního příspěvku Společenství, článek 3 přílohy II stanoví následující:

„1. Finanční příspěvek Společenství se vyplatí v souladu s následujícími zásadami:

a) Počáteční záloha se vyplatí koordinátorovi ve lhůtě nejvýše 60 dnů ode dne připojení posledního podpisu smluvních stran. Koordinátor rozdělí tuto zálohu v souladu s údaji obsaženými v indikativním podrobném rozpisu uznatelných nákladů po podpisech této smlouvy.

[…]

3. S výhradou článku 26 této přílohy se do schválení závěrečné zprávy považují všechny platby za zálohy.

4. […]

V případě, že smluvní strana nevrátí finanční částky ve lhůtě stanovené Komisí, navýší Komise dlužné částky o úroky z prodlení na základě sazby uplatňované Evropskou centrální bankou pro své hlavní refinanční operace k prvnímu dni měsíce, během kterého lhůta stanovená Komisí uplynula, zvýšené o jeden a půl procentní bod, ledaže jsou úroky splatné podle jiného ustanovení této smlouvy. Úroky se vztahují na období ode dne následujícího po uplynutí lhůty do dne obdržení finančních prostředků, které mají být vráceny."

6 Článek 6 odst. 2 smlouvy zní následovně:

„Pokud provedení projektu podléhá správnímu povolení a toto povolení nebylo uděleno ve lhůtě jednoho roku ode dne zahájení podle čl. 2 odst. 1, Komise může od smlouvy odstoupit v souladu s ustanoveními článku 7 přílohy II smlouvy."

7 Článek 7 odst. 6 třetí pododstavec přílohy II smlouvy, nadepsaný „Ukončení smluvního vztahu nebo účasti smluvní strany“, stanoví následující:

„V případě ukončení smluvního vztahu nebo účasti některé ze smluvních stran:

a) […] může Komise požadovat vrácení celého nebo části finančního příspěvku Společenství s přihlédnutím k povaze a výsledkům provedených prací, jakož i k jejich užitečnosti pro Společenství v rámci dotyčného specifického programu,

[…]“

8 Článek 3 odst. 4 první pododstavec přílohy II smlouvy stanoví, že „[p]okud je celkový finanční příspěvek od Společenství, s přihlédnutím k případným úpravám, včetně v návaznosti na finanční audit, jak je uvedeno v článku 26 této přílohy, nižší než celková částka plateb uvedených v odst. 1 prvním pododstavci tohoto článku, vrátí dotyčné smluvní strany rozdíl v eurech ve lhůtě stanovené Komisí v její žádosti zaslané doporučeným dopisem s doručenkou“.

9 Podle článku 3 smlouvy, ve znění dodatku č. 1 podepsaného dne 6. září 2004, byla celková částka uznatelných nákladů na projekt stanovena ve výši 46 388 002 eur a celková částka finančního příspěvku Společenství ve výši 2 975 000 eur.

10 Dne 21. června 2001 vyplatila Komise na bankovní účet společnosti S. počáteční zálohu ve výši 892 500 eur a poté dne 12. prosince 2003 průběžnou platbu ve výši 71 862,28 eura. Úkolem společnosti S. coby koordinátora bylo dále rozdělit tyto částky mezi jednotlivé smluvní strany podle údajů obsažených v indikativním podrobném rozpisu uznatelných nákladů připojeném ke smlouvě.

11 Dodatkem č. 1 smlouvy ukončila společnost S. účast na projektu a byla nahrazena žalovanou jakožto novým koordinátorem s účinností k 1. květnu 2003.

12 V důsledku tohoto dodatku převedl počáteční koordinátor finanční prostředky, které mu vyplatila Komise, na žalovanou. Tato platba byla provedena dne 17. září 2004.

13 V doporučeném dopise s doručenkou ze dne 7. prosince 2005 zaslaném žalované Komise uvedla, že projekt má „od svého zahájení značné zpoždění“ a že „[j]en malá část prací uvedených ve smlouvě byla [k tomuto dni] provedena“. Z tohoto dopisu rovněž vyplývá, že jak elektronická zpráva žalované ze dne 13. června 2005, tak zprávy o pokroku, které žalovaná vypracovala dne 31. května a 15. listopadu 2005, svědčily o neschopnosti smluvních stran získat povolení požadovaná pro provedení projektu.

14 Komise tedy žalovanou s ohledem na přibližně tříměsíční dobu, která zbývala do ukončení projektu, upozornila na požadavky na dokumenty, které je nutné dodržet, aby smluvní strana mohla požádat o prodloužení délky trvání projektu prostřednictvím podepsání dodatku ke smlouvě v souladu s článkem 7 smlouvy.

15 Dopisem ze dne 17. ledna 2006 požádala žalovaná o prodloužení smlouvy na další období v délce tří let, avšak neposkytla žádný z dokumentů požadovaných Komisí v dopise ze dne 7. prosince 2005.

16 Doporučeným dopisem s doručenkou ze dne 20. března 2006 Komise žalovanou informovala, že její žádosti o prodloužení nelze vyhovět, neboť zaprvé nebyla získána zásadní povolení pro provedení projektu, takže neexistuje „žádná možnost dokončit projekt v přiměřené lhůtě“, a zadruhé Komise obdržela tuto žádost až 3. února 2006, tj. po uplynutí lhůty stanovené v článku 7 smlouvy pro požádání o její změnu, tedy 1. ledna 2006.

17 Komise tudíž v tomto dopise žalovanou uvědomila o svém rozhodnutí ukončit smluvní vztah v souladu s čl. 7 odst. 1 písm. a) přílohy II smlouvy a čl. 6 odst. 2 smlouvy. Komise žalovanou informovala, že ukončení nabývá účinku dnem doručení uvedeného dopisu.

18 Konečně za účelem uzavření správního řízení Komise žalovanou požádala, aby jí předala závěrečnou souhrnnou zprávu a konečné vyúčtování nákladů za období ode dne zahájení projektu do dne jeho ukončení ve lhůtě jednoho měsíce ode dne doručení uvedeného dopisu.

19 Poté, co Komise obdržela závěrečnou souhrnnou zprávu a konečné vyúčtování nákladů dne 5. května 2006, a vzhledem ke skutečnosti, že během doby trvání projektu obdržela čtyři různé verze formuláře uvádějícího přehled částek, které koordinátor převedl na další smluvní strany (a sice „formulář E3“), vyzvala doporučeným dopisem s doručenkou ze dne 15. května 2007 všechny smluvní strany, aby jí zaslaly prohlášení uvádějící obdržené (a v některých případech převedené) částky v rámci projektu, aby pro každou smluvní stranu stanovila konečnou částku, kterou Evropská unie musí vyplatit nebo inkasovat.

20 Společnosti E., I. a A. doručily Komisi prohlášení dopisy ze dne 8. a 12. června a ze dne 17. září 2007. Z těchto dopisů plyne, že jakožto smluvní strany společnosti I. a A. neobdržely žádné finanční prostředky, kdežto společnost E. obdržela v rámci projektu určitou částku.

21 Po korespondenci se žalovanou a společností S., jejímž cílem bylo určit částky vyplacené v rámci projektu, a po analýze finančních a technických zpráv předložených podle smlouvy stanovila Komise pro každou smluvní stranu částku potvrzených uznatelných nákladů, částku příspěvku dlužného Unií, částku příspěvku vyplaceného Unií a konečně částky, které Unie musí vyplatit nebo získat nazpět.

22 Částka, která musí být od žalované inkasována, činí 848 926,33 eura. Tato částka byla vypočítána při zohlednění finančního příspěvku, který tato společnost obdržela od Unie po podpisu dodatku č. 1 ke smlouvě a který dosahoval celkové výše 964 362,28 eura, jež odpovídá částce záloh ve výši 892 500 eur a částce průběžné platby ve výši 71 862,28 eura, od níž byly odečteny následující částky: příspěvek dlužný žalované (4 073,54 eura), příspěvek, který žalovaná převedla na společnost S. (40 782,04 eura na náklady na koordinaci a na projekt) a na společnost E. (18 844,45 eura), jakož i finanční příspěvek, který má žalovaná převést na společnost I. (41 458,53 eura) a na společnost A. (10 277,39 eura).

23 V předběžném oznámení doporučeným dopisem s doručenkou ze dne 27. dubna 2010 informovala Komise žalovanou o svém záměru zaslat jí výzvu k úhradě za účelem inkasa částky ve výši 848 926,33 eura za podmínky, že jí žalovaná předá doklady o platbách ve prospěch společností I. a A. ve lhůtě čtyř týdnů od obdržení dopisu. V tomto předběžném oznámení dopisem Komise upřesnila, že nepředloží-li žalovaná tyto doklady o platbách, pak částky, které žalovaná musí vrátit, budou namísto 848 926,33 eura činit 900 662,25 eura, což odpovídá částce, která musí být od žalované inkasována a ke které se přičítají finanční příspěvky, které Komise musí ještě vyplatit společnostem I. a A. a které činí 41 458,53 eura a 10 277,39 eura.

24 Vzhledem k tomu, že žalovaná nedoručila žádný doklad o platbě ve prospěch společností I. a A., že nevrátila dlužnou částku a nezpochybnila výpočty uvedené v předběžném oznámení dopisem, vydala Komise k tíži žalované výzvu k úhradě pod číslem 3241009140 znějící na částku ve výši 900 662,25 eura. Výzva k úhradě, zaslaná doporučeným dopisem s doručenkou dne 24. září 2010, uváděla, že nebude-li zmíněná částka vrácena do 30. listopadu 2010, bude jistina navýšena o úroky z prodlení.

25 Dne 2. prosince 2010 zaslala Komise žalované upomínku, a jelikož platba nebyla stále provedena, vyzvala ji doporučeným dopisem s doručenkou ze dne 4. ledna 2011 k tomu, aby jí zaplatila částku jistiny navýšenou o úroky z prodlení vypočítané v souladu s čl. 3 odst. 4 přílohy II smlouvy.

Řízení a návrhová žádání Komise

26 Komise podala projednávanou žalobu návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 15. dubna 2014.

27 V návaznosti na dvě neúspěšná doručení žaloby žalované v souladu s čl. 100 odst. 1 jednacího řádu Tribunálu ze dne 2. května 1991, a to dne 25. dubna a 3. července 2014, se Tribunál na návrh Komise rozhodl doručit žalobu žalované prostřednictvím soudního úředníka.

28 Žaloba byla řádně doručena žalované soudním úředníkem dne 17. listopadu 2014.

29 Vzhledem k tomu, že žalovaná nepředložila žalobní odpověď ve lhůtě, která jí byla stanovena, Komise dne 10. března 2015 navrhla, aby Tribunál vydal rozsudek pro zmeškání v souladu s čl. 122 odst. 1 jednacího řádu ze dne 2. května 1991. Soudní kancelář doručila tento návrh žalované.

30 Vzhledem k překážce na straně jednoho ze soudců třetího senátu určil předseda Tribunálu jiného soudce pro doplnění senátu.

31 V rámci organizačních procesních opatření stanovených v článku 64 jednacího řádu ze dne 2. května 1991 položil Tribunál dopisem ze dne 11. června 2015 písemné otázky Komisi, která na ně odpověděla dne 9. července 2015.

32 Na návrh třetího senátu rozhodl Tribunál na základě článku 28 jednacího řádu Tribunálu o předání věci rozšířenému soudnímu kolegiu.

33 Komise navrhuje, aby Tribunál:

— uložil žalované, aby jí zaplatila dlužnou částku ve výši 976 663,34 eura, která odpovídá jistině ve výši 900 662,25 eura a úrokům z prodlení ve výši 76 001,09 eura vypočítaným se sazbou 2,50 % za období od 1. prosince 2010 do 15. dubna 2014;

— uložil žalované, aby jí zaplatila úroky ve výši 61,69 eura za den, a to od 16. dubna 2014 do data úplného zaplacení dluhu;

— uložit žalované náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

K použitelnosti čl. 123 odst. 3 jednacího řádu

34 Je třeba konstatovat, že přestože žaloba Komise byla žalované řádně doručena, žalovaná nepředložila ve stanovených lhůtách žalobní odpověď ve smyslu článku 46 jednacího řádu ze dne 2. května 1991. Komise poté dne 10. března 2015 podala návrh, založený na čl. 122 odst. 1 jednacího řádu ze dne 2. května 1991, aby Tribunál vydal rozsudek pro zmeškání. Dne 1. července 2015 přitom vstoupil v platnost nový jednací řád Tribunálu, který v článku 123 obsahuje nová ustanovení týkající se řízení bez účasti žalovaného. Je tudíž třeba určit, jaké ustanovení je na projednávaný spor použitelné.

35 V této souvislosti je třeba připomenout, že ustanovení nového jednacího řádu jsou jakožto procesní ustanovení použitelná okamžitě ode dne vstupu uvedeného jednacího řádu v platnost (usnesení ze dne 10. prosince 1997, Smets v. Komise, T-134/96, EU:T:1997:193, bod 16, a ze dne 30. května 2002, Coe Clerici Logistics v. Komise, T-52/00, EU:T:2002:134, bod 23), a použijí se tedy na všechny spory

projednávané v době jejich vstupu v platnost (rozsudek ze dne 12. listopadu 1981, Meridionale Industria Salumi a další, 212/80 až 217/80, EU:C:1981:270, bod 9), s výhradou zejména přechodných ustanovení.

36 V projednávaném případě se však žádné přechodné ustanovení výslovně netýká článku 123 jednacího řádu.

37 Z toho vyplývá, že toto ustanovení je třeba považovat za okamžitě použitelné ode dne vstupu jednacího řádu v platnost dne 1. července 2015, a tudíž za použitelné na tento spor.

38 I kdyby na pravidla použitelná na vydání rozsudku pro zmeškání na návrh žalobce v rámci řízení bez účasti žalovaného mohlo být nahlíženo tak, že mohou zčásti spadat do oblasti hmotného práva, neboť se bezprostředně dotýkají zájmů účastníků sporu, tato okolnost je bezvýznamná. Platí totiž, že jelikož situace vzniklá z nepředložení žalobní odpovědi a z podání návrhu žalobce, aby byl vydán rozsudek pro zmeškání, se považuje za definitivní až v okamžiku, když Tribunál o uvedeném návrhu rozhodne, použijí se uvedená pravidla okamžitě (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 11. prosince 2008, Komise v. Freistaat Sachsen, C-334/07 P, EU:C:2008:709, body 43 a 44 a citovaná judikatura).

K věci samé

39 V souladu s čl. 123 odst. 3 jednacího řádu vyhoví Tribunál v rozsudku pro zmeškání žalobcovu návrhovému žádání, ledaže zjevně nemá pravomoc nebo je zjevně nepříslušný k rozhodnutí o žalobě nebo je žaloba zjevně nepřípustná nebo po právní stránce zjevně zcela neopodstatněná.

40 Postačí tedy, když Tribunál v projednávaném případě konstatuje, že zaprvé má pravomoc k rozhodnutí o projednávané žalobě na základě rozhodčí doložky ve smyslu článku 272 SFEU obsažené v čl. 5 odst. 2 smlouvy, zadruhé je zcela nepochybné, že tato žaloba je přípustná, a zatřetí žaloba není s ohledem na ustanovení smlouvy připomenutá v bodech 2 až 9 výše a na popis skutkových okolností Komisí v rámci žaloby, který potvrzují písemnosti ve spisu, po právní stránce zjevně zcela neopodstatněná.

41 Proto je třeba vyhovět návrhovým žádáním Komise připomenutým v bodě 33 výše.

42 Co se týče také platby úroků z prodlení, z čl. 3 odst. 4 druhého pododstavce přílohy II smlouvy vyplývá, že se dlužné částky navýší o úroky z prodlení na základě sazby uplatňované Evropskou centrální bankou (ECB) pro hlavní refinanční operace k prvnímu dni měsíce, během kterého lhůta stanovená Komisí uplynula, zvýšené o jeden a půl procentní bod. Jelikož Komise stanovila tuto lhůtu na 30. listopad 2010, je třeba zohlednit sazbu platnou k 1. listopadu 2010. Z *Úředního věstníku Evropské unie* (Úř. věst. 2010, C 298, s. 5) vyplývá, že úroková míra použitá ECB pro hlavní refinanční operace byla k 1. listopadu 2010 stanovena na 1 %. Za těchto podmínek je třeba stanovit úrokovou míru použitelnou v projednávaném případě na 2,50 % ročně.

43 Článek 3 odst. 4 druhý pododstavec přílohy II smlouvy rovněž stanoví, že se úroky vztahují na období ode dne následujícího po uplynutí lhůty do dne obdržení finančních prostředků, které mají být vráceny. Vzhledem k tomu, že lhůta stanovená Komisí uplynula dne 30. listopadu 2010, úroky z prodlení se musí vztahovat na období od 1. prosince 2010 do data úplného zaplacení dluhu.

44 S ohledem na výše uvedené je třeba žalované uložit povinnost vrátit Komisi částku ve výši 900 662,25 eura navýšenou o úroky z prodlení se sazbou 2,50 % ročně od 1. prosince 2010 až do data úplného zaplacení dluhu, což odpovídá úrokům z prodlení ve výši 61,69 eura denně.

K nákladům řízení

45 Podle čl. 134 odst. 1 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a žalovaná neměla ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedené uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (třetí rozšířený senát),

rozhodl takto:

1) Společnosti McCarron Poultry Ltd se ukládá povinnost vrátit Evropské komisi částku ve výši 900 662,25 eura navýšenou o úroky z prodlení se sazbou 2,50 % ročně od 1. prosince 2010 až do data úplného zaplacení dluhu.

2) Společnosti McCarron Poultry se ukládá náhrada nákladů řízení.

Papasavvas Labucka Wetter

Bieliūnas Kreuschitz

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 25. května 2016.

Podpisy.